

Моніторинг якості води в басейні р. Рось у січні 2026 року

Відповідно до наказу Держводагентства України від 28.01.2026 р. №17 «Про впровадження порядку здійснення державного моніторингу вод», Регіональним офісом водних ресурсів річки Рось здійснюється постійний моніторинг якості водних ресурсів у басейні річки Рось. Відбір проб води здійснюється щомісячно у визначених Наказом пунктах спостереження в терміни, зазначені у погодженому з Міжрегіональним офісом захисних масивів Дніпровських водосховищ графіку відбору та завезення проб води на фізико-хімічний аналіз. У відповідності до затвердженого графіку відбору та завезення проб води, РОВР Росі у січні 2026 року відібрано 3 проби з річки Рось в створах питних водозаборів:

- р. Рось (права притока р. Дніпро):

- 218 км, с.Глибичка (питний водозабір м. Біла Церква);
- 118 км, Богуславське вдсх. (питний водозабір м. Богуслав);
- 102 км, с.Тептіївка (питний водозабір м. Миронівка).

Вимірювання показників якості поверхневих вод у пробах, відібраних РОВР Росі на Білоцерківському, Богуславському та Миронівському питних водозаборах, здійснює лабораторія моніторингу вод Північного регіону Міжрегіонального офісу захисних масивів Дніпровських водосховищ.

Фахівцями РОВР у Черкаській області в рамках діагностичного моніторингу на території басейну Росі проби води на фізико-хімічний аналіз відбираються в 1 створі:

- р. Рось, 64 км, м. Корсунь-Шевченківський (питний водозабір).

Проведення аналізів води, відібраних на питному водозабір м. Корсунь - Шевченківський здійснює басейнова лабораторія моніторингу вод та ґрунтів регіонального офісу водних ресурсів у Черкаській області. Результати виконаних вимірювань якості води Міжрегіональний офіс захисних масивів Дніпровських водосховищ та регіональний офіс водних ресурсів у Черкаській області надсилають РОВР Росі. РОВР Росі аналізує та узагальнює інформацію щодо якісного стану поверхневих вод по всьому басейну р. Рось.

Показники якості води р. Рось на питних водозаборах в січні 2026 р.

Показники	Максимально допустимі концентрації	Питні водозабори			
		с. Глибичка Київської області	м. Богуслав Київської області	с. Тептіївка Київської області	м. Корсунь-Шевченківський Черкаської області
Температура, °С	-	1,0	1,0	1,0	1,0
pH, од. рН	-	6,8	6,4	6,9	8,5
Завислі речовини, мг/дм ³	25,0	6,2	5,4	5,0	5,0
Прозорість, см	-	23,0	26,3	30,0	20,0
Кольоровість, град.	-	14,2	19,5	17,65	-
Розчинений кисень, мг/дм ³	≥ 6,0	14,8	10,4	11,3	9,4
Сухий залишок, мг/дм ³	-	461,0	601,0	590,0	540,0
Мінералізація, мг/дм ³	-	354,0	461,0	453,0	-
Фосфати, мг/дм ³	2,14	0,20	1,74	1,92	1,3
Амоній сольовий, мг/дм ³	1,0	0,21	0,73	0,95	0,29
Нітрити, мг/дм ³	-	0,03	0,09	0,07	0,12
Нітрати, мг/дм ³	-	51,0	11,7	90,0	6,7
ХСК, мг/дм ³	50,0	44,9	36,95	21,4	46,0
БСК5, мг/дм ³	3,0	2,6	2,5	2,9	1,3
Залізо загальне, мг/дм ³	-	0,10	0,20	0,16	0,10
Марганець, мг/дм ³	-	0,08	0,09	0,08	-
Хром загальний, мкг/дм ³	-	5,0	2,0	2,4	2,0
Кадмій, мкг/дм ³	<0,45	0,4	0,4	0,7	0,5
Свинець, мкг/дм ³	14,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Нікель, мкг/дм ³	34,0	30,1	7,8	10,1	7,7
Миш'як, мкг/дм ³	-	10,0	10,0	10,0	10,0
Ртуть та її сполуки, мкг/дм ³	0,07	-	-	-	-
Кобальт, мкг/дм ³	-	6,0	6,0	6,0	6,0

Нормативні документи:

1. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 14.01.2019 р. №5, Додаток 8 до Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод (пункт 2 розділу V) 8 «Екологічні нормативи якості (ЕНЯ) для визначення хімічного стану масиву поверхневих вод»;

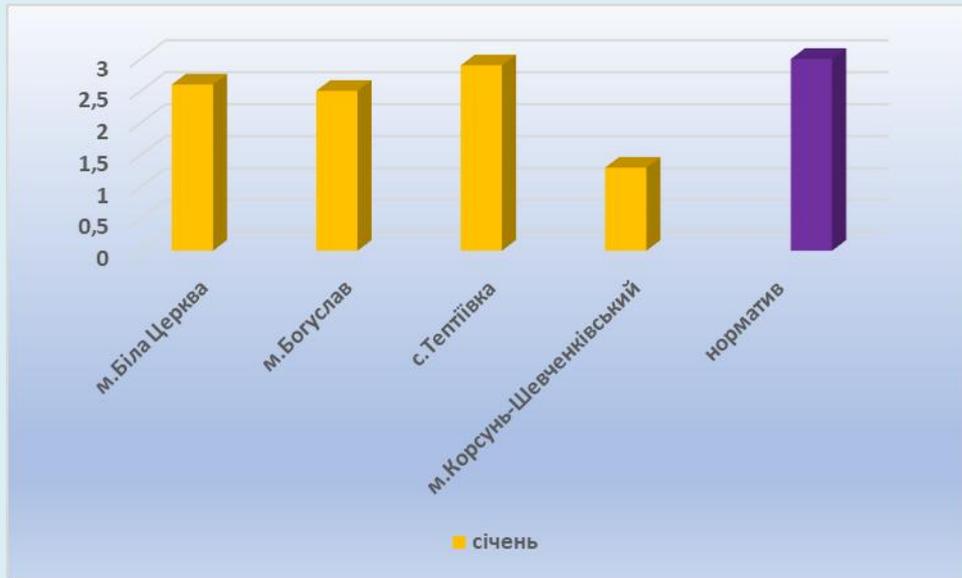
2. Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30.07.2012 №471 «Нормативи екологічної безпеки водних об'єктів», що використовуються для потреб рибного господарства».

Перевищення нормативних значень за фізико-хімічними показниками якості води в створах питних водозаборів у січні 2026 р. не зафіксовано.

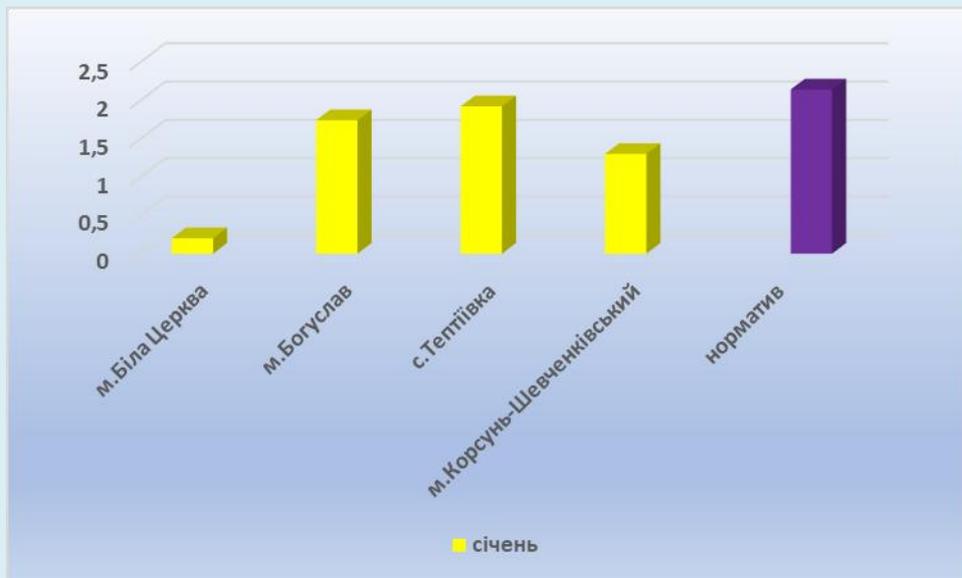
Перевищення нормативних значень за вмістом важких металів у січні 2026 р. зафіксовано за показниками:

- **кадмій:** в 1,55 рази – на питному водозаборі м. Миронівка; в 1,1 рази – на питному водозаборі м. Корсунь-Шевченківський.

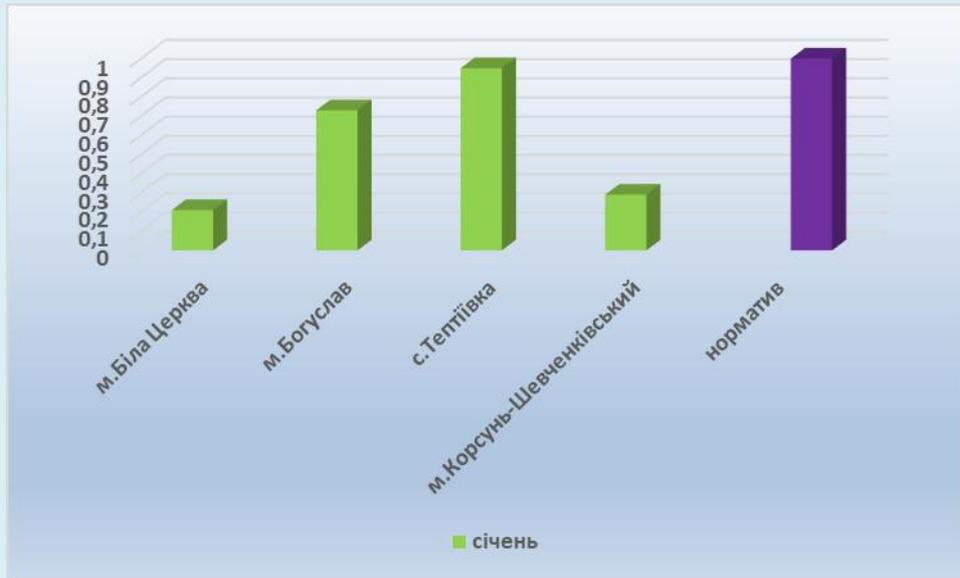
Перевищення значення **БСК₅** (що підтверджує надходження органічних речовин рослинного та тваринного походження у воду) у порівнянні із ГДК фіксується на питних водозаборах басейну Росі епізодично. У січні 2026 р. підвищеного вмісту **БСК₅** у створах питних водозаборів в басейні Росі не зафіксовано (рис.1).

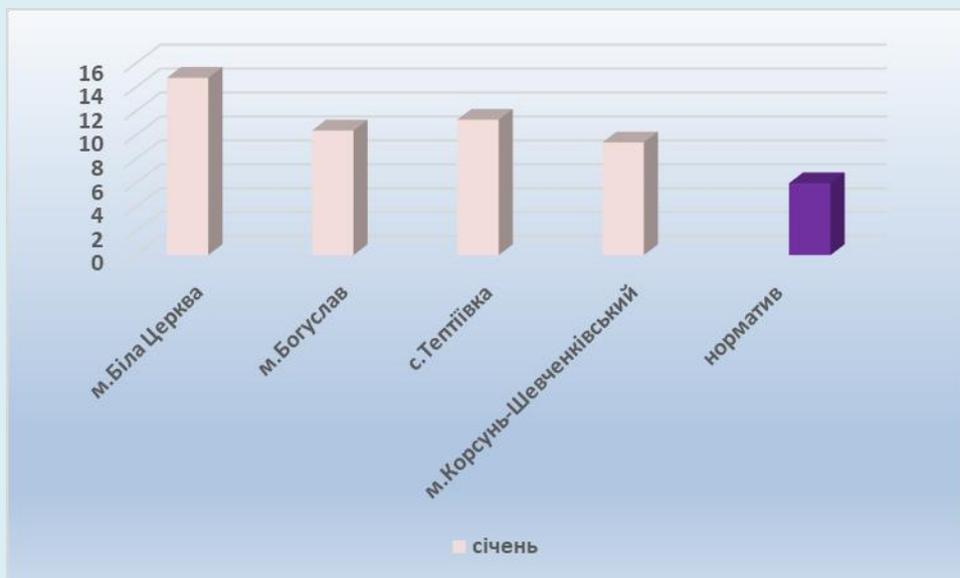
Вміст **фосфатів** у воді річки Рось в створах питних водозаборів наведено на рис.2. Протягом січня 2026 р. перевищень гранично допустимого нормативу за вмістом фосфатів в створах питних водозаборів басейну Росі також не зафіксовано.

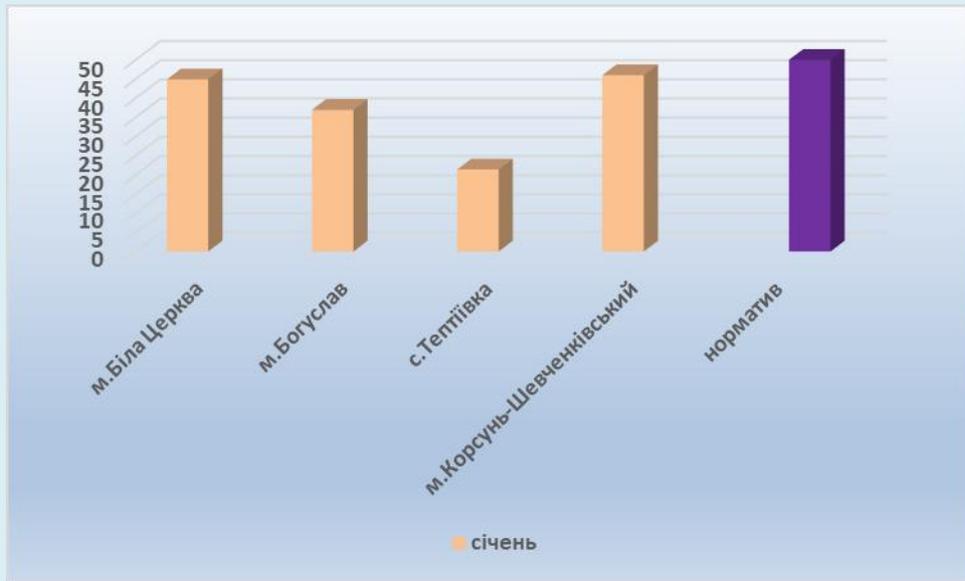
Перевищення нормативу за вмістом **амонію сольового** у січні 2026 р. в створах питних водозаборів басейну Росі не зафіксовано (рис.3). Значна зарегульованість річки Рось сприяє швидкій трансформації сполук азоту до нітратів та зменшенню концентрацій амонію сольового у воді.

Вміст розчиненого у воді кисню в басейні річки Рось впродовж січня 2026 р. коливався в досить значному діапазоні, але лишався вищим від мінімально допустимого нормативу. Зменшення концентрації закономірно відбувається від верхньої частини басейну до нижньої по мірі зростання витрат розчиненого кисню на окиснення забруднюючих речовин органічного та мінерального походження (рис.4).

Максимальний вміст ХСК у воді річки Рось фіксується в створах питних водозаборів Білої Церкви та Корсунь-Шевченківського, розташованих в межах водосховищ. Уповільнений водообмін сприяє накопиченню забруднюючих речовин, процес окиснення яких характеризує вміст ХСК (рис. 5).

Значно нижче нормативів впродовж січня 2026 р. для місць розташування всіх питних водозаборів залишалися показники концентрацій інших елементів у воді. Їх вміст відповідає сезонним коливанням та свідчить про помірний ступінь евтрофікації річки Рось.